

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΑΣ

Συνιστάμενον ἐκ τῶν Ἐπισημοῦν τῆς Παιδείας ἕς τὸ κατ' ἔξοχον παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, εἰρηστικῶς παρασθὸν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ἐπισημοῦς καὶ ἐκ τῶν Οἰκουμηνικοῦ Παιδαγωγικοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ἕς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ εὐρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

<p>ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΕΤΕΑ</p> <p>ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτήσιος Δραχμ. 75. Ἐξώρηνος δρ. 40. Τρίμηνος δρ. 22.</p> <p>ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀληθινὸν γράμμα διατυπ. 50.— Ἀρμενικῆς Σολιάστια 4.— Ἀγγλικῆς καὶ ἑλλην. ἂν γίνωνται τῶν ἄλλων Ἐκτείνων ἀλλήλων 10.</p> <p>Ἐξώρηνος καὶ Τρίμηνοι ἀνάλογως.</p>	<p>ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ</p> <p>ΙΔΡΥΘΗΝ ΤΩ 1878</p> <p>ΙΔΡΥΤΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ</p> <p>ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ</p>	<p>Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ</p> <p>Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσιν τὴν 1ην οὐκωδήποτε μηνός.</p> <p>ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ</p> <p>Ὁδὸς Ἐργατοῦ ἀριθ. 28, κατὰ τὸ Βασιλειῶν</p>
<p>Περίοδος Β'.—Τόμος 22ος</p>	<p>Ἐν Ἀθήναις, 19 Σεπτεμβρίου 1928</p>	<p>Ἔτος 47ον.—Ἀριθ. 49</p>

ἹΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΑΚΙ

[Μυθιστόρημα τοῦ Λοχαγῶν DANRIT]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'. (Συνέχεια)

Ἄλλὰ εἶχε στὸ νοῦ του πολὺ ἀσχημηθῆ ἰδέα γιὰ τοὺς ἰθαγενεῖς αὐτοὺς στρατιώτες, τοὺς στρατολογημένους στὴν Κοχιγκίνα καὶ ἀκόμη δὲν τοὺς εἶχε ἰδεῖ νὰ πολεμοῦν. Τὸ βέβαιον εἶναι πῶς, ἂν τοὺς ἔκρινε μόνο καὶ μόνο ἔπ' τὸ ἔξωτερικόν τους, ἢ ἐντόπισή του δὲ θὰ ἦταν καὶ πολὺ εὐνοϊκῆ. Τὴ διαφορά ἀνάμεσα στοὺς εὐρωστούς καὶ γεροὺς Σουδανέζους καὶ στοὺς καχεκτικούς αὐτοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἀντιπροσώπευαν τὴ σουλῆ μὲ τὸ κίτρινον χρῶμα καὶ μὲ τὰ ζαρωμένα μάτια.

Ἐν' ἀπόσπασμα ἀπὸ ἀναυτίτες ἀκροβολιστῆς ἦταν κάτι ἄρατο στὴ θέα, μὰ πολὺ λίγο στρατιωτικόν.

Μικρὸσωμοι, ἀδύνατοι, δίχως μιὰ τρίχα γιὰ γένεια, εἶχαν διατηρήσει τὸ ἐθνικὸν τους χτένισμα. Ἄφιναν δηλαδὴ μακριὰ τὰ μαλλιά καὶ τᾶδεσαν κότσον, καὶ τὸν συγκροτοῦσ' ἓνα χτένι ἀπὸ ὀστράκο, μὲ τίς γωνιὰς ἀσχημωμένες. Ἐκεῖ πάνω, φοροῦσαν ἓνα στρογγυλὸ καὶ ἐπίπεδον καπέλλον, ὡς δίσκον, ἀπὸ βρονικωμένο μπαμπού, καὶ τὸ στόλιζ' ἓνα χάλκινον κουμπί, καθὼς τὰ καπέλλα τῶν μανταρινῶν. Τὰ κόκκινα κορδόνια αὐτοῦ τοῦ καπέλλου τᾶδεσαν κάτω ἀπ' τὸν κεφαλῶδεσμον, ὡς τρόπο καὶ οἱ ἄκρες τοὺς κρεμόνταν στὴ ράχη τους, καθὼς τῶκαναν οἱ Παρισινὲς ἄλλοτε, ὅταν ἐπικρατοῦσε ἡ μόδα «ἀκλωθῆσθαι με»!

Κάτω ἀπ' τὸ μπλε ναυ-

τικὸν τους χιτῶνιον, κρεμόταν ἡ ἄκρη μιᾶς κόκκινης πλαταιῆς ζώνης καὶ τὸ μαῦρον μεταξωτὸ πανταλόνι τοὺς ἐμοιάζε σὰ φοῦστα. Ἀντὶ γιὰ γυλιό, εἶχαν ἓνα πέτσινον σάκκο, καὶ τὸν κρεμοῦσαν πάνω ἀπ' τὴν τυλιγμένην τους κουβέρτα.

Τὸ χτένισμά τους, ἢ χλωμάδα τοῦ προσώπου τους, τὰ λεπτὰ μέλη τους καὶ ἡ μικρὴ τους κορμίστασις, ἢ ζώνη καὶ κρεμόταν καὶ τὸ πλατὸν σὰ φοῦστα παντζλόνι, ὅλ' αὐτὰ τοὺς ἔκαναν νὰ

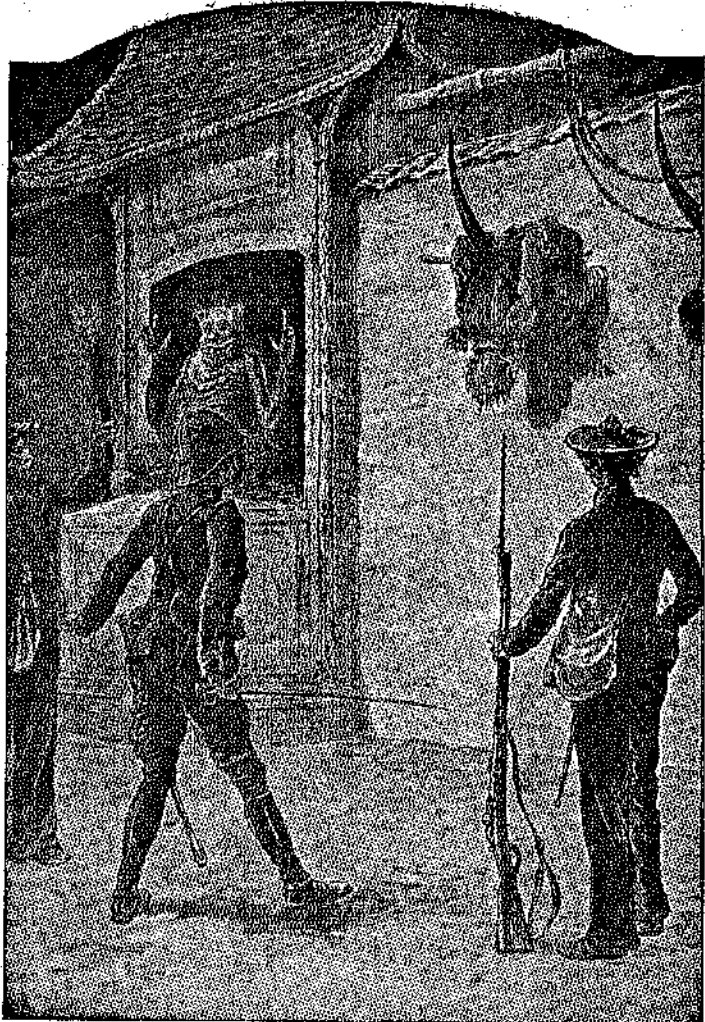
μοιάζουσιν ὡς ἓνα σεράτευμα ἀπὸ δεσποινίδες.

Οἱ ἄλγερινοί, πρὶν τοὺς ἰδοῦν στὴν ἐπιθεσὴ τοῦ Σὸν-Ταί, ἔλεγαν περιφρονητικὰ:

— Γυναικούλες!

Τὸνομά τους, στὴν ἀνναμιτικῆ γλῶσσᾳ, ἦταν «Δίνταφ» δηλαδὴ «ἀτρόμητοι στρατιῶτες».

Ὁ Γιῶργος δὲν ἦταν βέβαιον ἐνθουσιασμένος καὶ ἐμελλε νὰ διοικήσει λόχον ἀπὸ παρόμοιους στρατιῶτες καὶ ἔλεγε τίς σκέψεις του στὸν Πελίνον, καὶ καὶ αὐτὸς ἦταν καταλυπημένος γιὰτὶ δὲν μπορούσε νὰ κολουθήσει τὸν ἀγαπημένον του ὑπολοχαγόν.

Μὰ ὁ λοχίας, καὶ καθὼς θὰ θυμῶσθε, εἶχε κάμει καὶ ἄλλοτε μιὰ βόλτα ὡς τὴν Κοχιγκίνα, ἤξερε καλὰ τοὺς ἄνναμιτες ἀκροβολιστῆς.

— Εἶναι καλοί, ὑπολοχαγέ μου! εἶπε. Μόνον ὁ τόπος εἶναι ἀσχημῶς. Δὲν πρέπει νὰ κάνετε βῆμα, δίχως νὰ βεβαιωθῆτε πῶς τὸ ἔδαφος εἶναι ἐλεύθερον. Αὐτοὶ οἱ κιοιτινιάριδες ἔχουσιν χίλιες δυὸ μαστοριάς, γιὰ νὰ μᾶς σταματοῦσιν.

— Τί κάνουν; Σκέδουσιν χαρακώματα, ὅπως καὶ μεις;

— Αὐτοί; Αὐτοὶ τρών τὸ χῶμα ὡς τὰ μυρμηκία!

Ἐτοιμάζουσιν χαντάκια ὡς που νὰ πεῖς ἀμὴν. Μόνον καὶ τὰ κάνουν πάντα ὀλίσινα!

— Ὅστε φτάνει νὰ μὴ τοὺς χτυπᾶ κανεὶς καταμέτωπον...

— Φτάνει λέει; Ὑπάρχουσιν τόσα ἄλλα βάσανα ἔξω ἀπὸ τὰ χαρακώματα. Σὲ κάθε βῆμα, μπορεῖ νὰ παντήξει κανεὶς χαντάκια βαθεῖα γεμάτα νερό. Ὅστρα, ἔχουσιν νὰ φτιάνουσιν φράχτες ἀπὸ μπαμπού...

— Πολὺ τραγικὰ μοῦ τὰ

«Ὁ Γιῶργος βράζει μὲ κραυγὴ...» (Σελ. 331, σελ. 2ᾶ.)

παρασταίνεις, Πιπίνο. Φράχτες από μπαμπού! Σπουδαίο εμπόδιο!

— Σπουδαίο, και πολύ κάλιστα! Τι, δὲ μὲ πιστεύετε; Τὸ πυροβολικὸ τρυφερὸ αὐτὸς τοὺς φράχτες, μὰ δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς χαλάσει, καθὼς θὰ γκρέμιζ' ἕνα φροδύριο. Πολλὲς φορές ἔχουν πάχος δυὸ καὶ τρία μέτρα. Κι' ἂν κόψει κανεὶς τὰ μπαμποὺ μὲ τὰ πελέκια (πράγμα ποὺ δὲν εἶναι καὶ πολὺ εὐχάριστο, ὅταν δέχεται κανεὶς τουφεκιὰ ἀπὸ κοντὰ), πάλι σχηματίζεται ἕνας τεράστιος κι' ἀδιάβατος σωρὸς ἀπὸ κομμένα κούτσουρα. Κοπιᾶστε νὰ περάσετε ἀπὸ καί! Τέλος, ἂν τὰ ξεχάσουμε ἀπ' τὴ γῆ, μπορεῖ κανεὶς νὰ ξεσχοιστῆ πάνω στὶς μεγάλες μύτες τους, ποὺ εἶναι σιδεροκαρφωμένες. Τότε πιά εἶναι ποὺ «κατάμε πάνω στὰ καρφιά» καθὼς λέει ὁ λόγος.

— Σὰν νάχεις δίκιο, Πιπίνο. Μὰ τότε, δὲ μοὺ λές, ἀπὸ ποῦ νὰ τοὺς χτυπήσει κανεὶς; Αὐτὸ τὸ Σὸν Ταί, ἀπὸ ποῦ θὰ τὸ ζυγώσουμε;

— Ἀπ' τὴν πύλη, ὑπολογαγέ μου, δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος. Καὶ ξέρετε εἶναι γερές, βαρετὸς αὐτὸς οἱ πύλες. Μόνο μὲ τὸ κανόνι μποροῦμε νὰ τὶς ρίξουμε, ἢ μὲ φουρνέλλα.

Ὁ λοχαγὸς Ντουσέ, πικρὸ διοικοῦσε τοὺς Ἀνναμίτες ἀκροβολιστῆς, ἔδωκε στὸν Καρδινιὰν μερικὰς ἀκόμα δὴγιας σχετικὰ μὲ τὶς Κίτρινες Συμμορίες.

— Εἶναι ληστασυμμορίες ποὺ ἔρχονται ἀπ' τὴν Κίνα, εἶπε. Οἱ συμμορίτες εἶναι διαλεγμένοι ἕνας ἕνας ἀνάμεσα στοὺς πικρὸς εὐρωστους ἄντρες, καὶ περνοῦν ὅλον τὸν καιρὸ τους πολεμώντας. Εἶναι ἐπλισμένοι μὲ ὅπλα τελευταίου τύπου καὶ πυροβολοῦν μὲ ἀξιοθαύμαστη ψυχραιμία. Σημαδεύουν καλὰ καὶ δὲ σπαταλοῦν ἀνώφελα τὰ πυρομαχικὰ τους. Ἄν καὶ τᾶχουν ἀφθονία.

— Μὰ ποιὸς τοὺς προμηθεύει;

— Μὰ θέλει ρώτημα, κύριε ὑπολογαγέ; Οἱ Ἄγγλοι. Δὲν ξέρετε πὼς οἱ Ἄγγλοι ἔχουν ἰδρύσει, ἐδῶ κοντὰ, στὸ Χόγκ-Κόγκ, ἕνα ναυτικὸ σταθμὸ, ποὺ μπορεῖ νὰ προμηθεύει μὲ ἀφθονία στοὺς ἐχθροὺς μας καὶ πρὸ πάντων στοὺς Κινέζους, τουφεκία, κανόνια καὶ πυρομαχικὰ;

— Καλὰ λέτε, λοχαγέ μου. Ἐπρεπε νὰ μαντέψω. Μήπως καὶ στὴν Ἀφρική δὲν ἐφοδίαζαν τὸ Σαμορὺ μὲ ὅπλα Σασπέ, ποὺ τᾶχαν ἀγοράσει γιὰ ἕνα κομμάτι φημί ἀπ' τοὺς Γερμανοὺς, ὅσαρ' ἀπ' τὸν πόλεμο τοῦ 1870; Ἦταν τὰ δικά μας ὅπλα, ποὺ μᾶς πῆραν τότε, κι' ὁ Ἀμαδοῦ κι' ὁ Σαμορὺ μᾶς χτυποῦσαν μ' αὐτὰ. Εἶναι τρομερὸ! Μὰ ὅπως κι' ἂν εἶναι, δὲν κερδίζουν τίποτα μ' αὐτὰ, γιὰτὶ οἱ κάτοικοι τῶν «Ὀφρανίων Χωρῶν» μισοῦν τὸ ἴδιο ὄλου τοὺς ἔνους καί, ἂν τύχει εὐκαιρία, δὲ θὰ παραλείψουν βέβαια νὰ

τοὺς πατάξουν καὶ τοὺς Ἑγγλέζου στὴ θάλασσα. Τότε θὰ τοὺς χτυπήσουν κι' αὐτοὺς μὲ τὰ ἴδια τους τὰ ὅπλα!

— Αὐτὸ δὲν τοὺς πειράζει. Οἱ Ἑγγλέζοι ἔμποροι κοιτᾶν νὰ κάνουν καλὲς δουλειὰς μοναχὰ καὶ δὲ δίνουν λεφτὰ, ἂν αὐριο οἱ ἴδιοι εἰ στρατιῶτες τοὺς δεχτοῦν σφαίρες Βυνασίστερ καὶ Μαρτέν Ἀνρὺ. Στὸ μεταξὺ ὅμως θὰ τὶς πρωτοδεχθοῦμε μεις, σὲ λίγες μέρες. Σὰς εὐχόμαι καλὴ τύχη, ὑπολογαγέ. Μοῦ ἔκαμαν τὶς καλύτερες συστάσεις γιὰ σὰς καὶ μοῦ εἶπαν πὼς ἡ διαγωγή σας στὴ Σανέγγλη ἦταν ἐξαιρετὴ. Θὰ ἰδῆτε ὅτι ὁ τόπος αὐτὸς ἔχει πολλὰς, παραπολλὰς διαφορὰς.

Ἀληθινὰ, τὸ Τογκίνο δὲν εἶχε μῆτε τὸ κλίμα, μῆτε τὴ βλάστηση τῆς Γαλλικῆς Ἀφρικῆς. Ἡ θερμοκρασία ἦταν λιγὰκι χαμηλότερη. Τὸ θερμομετρὸ δὲν ἔφτανε τοὺς σαρανταπέντε βαθμοὺς, ποῦφτανε στὴν Ἀφρική. Πάνω ἀπ' τοὺς τριανταπέντε δὲν ἀνέβαινε.

Μὰ ἡ ζέστη ἐδῶ ἦταν βαρειά κι' ὄγρη, οἱ νύχτες ἦταν ζεστὲς ὅπως κι' οἱ μέρες κι' ὁ ὕπνος ἦταν κουραστικὸς καὶ δὲν πρόσφερε καμμιά ἀνάπαυση. Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ ὅμως, τὰ μάτια δὲν ἀντίκρουζαν τίς ἀπέραντες ἐρημιὰς τοῦ Σουδάν, ἀλλὰ μεγάλους κόμπους μὲ φυτεῖες ριζιῶ, ἄπειρα χωριά βυθισμένα στὴν πρασινάδα, ὅπου πρὸ θαλάσσης παρόδες μὲ κυρτὰς στέγες, καὶ τέλος ἐσοδεῖς ἀπὸ ἀραποσιτὶ καὶ ζαχαροκάλαμο.

Ἐνα τέτοιο τοπίο ἀπλόθηκε μπρὸς στὰ μάτια τοῦ φίλου μας Γιώργου, ὅταν στὶς 14 Δεκεμβρίου 1888, τὸ ἀπόσπασμα τῶν Ἀνναμιτῶν ποὺ διοικοῦσε, ἔφτασε σ' ἕνα γρήπεδο τριγυρισμένο ἀπὸ ἑλῆ, ἀντίκρου στὸ Σὸν Ταί.

— Νὰ ἡ ἀκρόπολις τοῦ! ἔκαμε ἕνας γέρος λοχίας μὲ τὴ σειρήνια τῆς ἀρχαιότητος στὸ μανίκι, ποὺ βάζιζε πλάι στὸ φίλο μας.

Μὰ καθὼς ἔδειχνε, πάνω ἀπ' τὶς μπανανιὲς καὶ τὰ κακαόδεντρα, ἕναν πανύψηλο πύργο ποὺ ὀρθονόταν πάνω ἀπὸ πέτρινους προμαχώνας, καὶ πλάι του μὲ πᾶσα σκαπασμένη μὲ κόκκινη λάκκα, μὲ κανονικὰ ἀκούστηκες στὰ δεξιά.

Ἦταν ὁ στόλος ποὺ ἀνοίγε φωτιά πάνω στὸ Σὸν Ταί.

Ὅταν ὁ βομβοκασιμὸς ποὺ γινόταν τὸ περισσότερο γιὰ νὰ φέρει ἠθικὸ ἀποτέλεσμα, θεωρήθηκε ἀρκετὸς, οἱ πεζοναῦτες ἔδμησαν, μαζί μὲ τοὺς Ἀνναμίτες ἀκροβολιστῆς καὶ τοὺς Τογκινέζους βοηθητικούς, σῶμα ποὺ εἶχε ἰδρυθῆ τελευταία καὶ ποὺ τὴν ἡμέρα αὐτὴ τίμησε τοὺς ἀξιοματικὸς ποὺ τὸ εἶχαν γυμνάσει.

Πίσω ἀπ' αὐτοὺς, οἱ Ἀλγερινοὶ ἀκροβολιστῆς ἀποτελοῦσαν τὴν ἐφεδρεία. Οἱ ἀξιωματικοὶ τοὺς τοὺς συγκρατοῦσαν

μὲ πολλὴ δυσκολία, γιὰτὶ πρώτη φορὰ ἔρχονταν σ' ἐπικρῆμὲ τοὺς «κίτρινους» καὶ τοὺς φλόγιζε ἢ ἐπαθῦμα νὰ μετρηθοῦν μαζί τους.

Μὰ ἕνα τρομερὸ τουφεκίδι ὑποδέχεται τώρα τοὺς πεζοναῦτες καὶ τοὺς βοηθοὺς των. Οἱ Κίτρινοι συμμορίτες πολεμοῦν ἀπελπισμένα. Τὰ εμπόδια σωρεύονται στὸ πρῶτο πρόχωμα τοῦ Φὺ Ξὲ (ἔτσι ὀνομάζον τὴν ἀκρόπολη τοῦ Σὸν Ταί). Δυὸ φορές οἱ πεζοναῦτες ὄρμουν νὰ κυριεύσουν ἕνα πρόχωμα ἀπὸ μπαμπού, τυλιγμένο μ' ἀγκαστροὺς θάμνους, καὶ δυὸ φορές γυρίζουν πίσω χωρὶς ἀποτέλεσμα. Πεζοναῦτες καὶ ἀκροβολιστῆς, κουρασμένοι πιά, δὲ μποροῦν νὰ ἐξυκολωθῆσουν. Ὁ ταγματάρχης Ζουινὸ πληγώνεται. Δυὸ λοχαγοὶ τοῦ πεζοναυτικοῦ σκοτώνονται καὶ μαζί τους κι' ὁ λοχαγὸς Ντουσέ, αὐτὸς, ποὺ πρὶν ἀπὸ λίγην ὥρα, εὐχόταν καλὴ τύχη στὸν ὑπολογαγὸ του.

Ὁ Γιώργος Καρδινιὰν δὴγηθεσε τοὺς ἄντρες του στὴ μάχη, μὲ τὸ ρεβολβερ στὸ χέρι, ὅταν ἦσαν καὶ τοῦ ἀνάγγειλαν ὅτι ὁ λοχαγὸς τοῦ σκοτώθηκε. Ἡ διοίκηση τοῦ λόχου ἔπεφτε πάνω του σὲ μιὰ κρίσιμη ὥρα. Γιὰ μιὰ στιγμή, δὲν ἤξερε τί νὰ κάνει: νὰ μείνει ἐκεῖ ποὺ ἦταν, ἢ νὰ γυρίσει στὴν ἡμιλοχία, ὅπου βρισκόταν ὁ λοχαγός, λίγες στιγμὲς πρὶν σκοτωθῆ.

Μὰ τότε τοῦρθε στὸ νοῦ μιὰ ἀπ' τὶς διδασκαλίαις τοῦ λοχαγοῦ Μαντρέ, στὸ Σαιν Σὺρ: ὅτι ἡ καλύτερη διοίκηση στὸ στρατό, εἶναι τὸ καλὸ παράδειγμα.

Καὶ στὴν περίστασι αὐτῇ, ἦταν βέβαιο, πὼς ἂν οἱ Ἀνναμίτες αὐτοί, ποὺ παρακολοῦθεσαν τὸν ἀρχηγὸ τους μὲ τὰ μάτια καρφωμένα πάνω τους, τὸν ἔβλεπαν νὰ ὑποχωρεῖ μπροστὰ στὸ χαλάζι ἀπὸ τὶς σφαίρες, θάκαναν ἀμέσως κι' αὐτοὶ τὸ ἴδιο.

Ἀρκέστηκε λοιπὸν νὰ διατηρήσει τὴν ἀταραξία του, τὴν πικρὸ πολυτιμὴ στρατιωτικὴ ἀρετὴ τῆς ὥρα πολέμου, καθὼς ἔγραφε σ' ἀπομνημονεύματά του ὁ παππούς του, καὶ φώναζε τὸ λοχία ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσε:

— Πῆτε στὴ δεύτερη ἡμιλοχία, νὰ προχωρήσει καὶ νὰ μᾶς φτάσει, εἶπε μὲ ἥσυχη φωνή.

Ὅσῳ οἱ ἀπόλειες μεγαλώνουν ὥρα τὴν ὥρα. Μιὰ Κίτρινη Συμμορία χτυπεῖ τὸ ἀριστερὸ πλευρὸ τῆς παράταξης κι' ὁ ταγματάρχης Μπελὲν ἀπασχολεῖ δλόκληρο τάγμα γιὰ νὰ τὴ σταματήσῃ. Ἡ ἐπίθεσις χαλαρώνεται καὶ μ' ὄλη τὴν ἀνδρεία τῶν πεζοναυτῶν, ἔρχεται ἡ νύχτα, δίχως νὰ χαλαστοῦν τὰ ὄχυράματα τοῦ ποταμοῦ.

Οἱ στρατιῶτες τῆς ξένης λεγεώνας κι' οἱ Ἀνναμίτες τοῦ Γιώργου Καρδινιὰν βρῖσκονται στὸ πικρὸ προχωρημένο σημεῖο τῆς παράταξης. Πρέπει νὰ κρα-

τηθοῦν μὲ κάθε θυσία τὰ μέρη ποὺ κυριεύτηκαν, γιὰ νὰ μὴν ἀρχίσουν αὐριο ἀπ' τὴν ἀρχή.

Ὁ ναύαρχος Κουρμπε στέλνει τέσσαρα κανόνια τῶν τεσσάρων, μὲ τὴ διαταγὴ νὰ μείνουν ἀκλόνητα στὶς θέσεις τους. Ὁ συνταγματάρχης Μασσιὸν βάζει τοὺς ἄνδρας τῆς «πειθαρχικῆς διμοιρίας» νὰ σκάψουν χαρακώματα, ὅπου θὰ προφυλαχτοῦν οἱ στρατιῶτες, ποὺ θὰ περάσουν τὴ νύχτα τους ἐκεῖ, διακόσια μέτρα μακριὰ ἀπ' τοὺς Κίτρινους Συμμορίτες.

Ὁ Γιώργος θέλει νὰ σκάψῃ κι' αὐτὸς χαρακώματα πλάι σ' ἕνα φράχτη ἀπὸ μπαμπού, ποὺ τὸν κυριεύσει ἀπὸ γέμισμα.

Μὰ οἱ Ἀνναμίτες ἀκροβολιστῆς δὲν ἔχουν ἐργαλεῖα.

Πενήντα μέτρα πῆρ' ἀπ' τὸ κανάλι, φαίνονται μερικὰ κινέζικα σιτιάκια. Στὸ ἕνα ἔχουν βάλει φωτιά, μὰ ἴσως μέσα σ' ἄλλα θὰ μπορέσουν νὰ βροῦν ἀπὸ τὰ ἐργαλεῖα ἐκεῖνα, ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ Κινέζοι: γιὰ νὰ καθαρίσουν τὰ κανάλια καὶ νὰ καλλιεργοῦν τὶς φυτεῖαις τοῦ ριζιῶ.

— Δέκα ἄνδρες μαζί μου! φωνάζει ὁ Γιώργος στὸν ὑπαξιωματικὸ του.

Ὁ λοχίας διαλέγει δέκα ἄνδρες κι' ὁ Καρδινιὰν τοὺς μαζεύει καὶ προχωρεῖ. Νυχτώνει ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή, μὰ οἱ λάμπεις τῆς πυρακτικῆς ἀρχοῦν γιὰ νὰ φωτίσουν τὸ δρόμο τους. Ἐχθρὸς δὲν φαίνεται ἀπὸ πουθενά. Ὁ Γεώργος δὲν ἔχει ὄρα: τώρα ἰδεῖ ἀπὸ κοντὰ κανέναν ἀπ' τοὺς Κίτρινους Συμμορίτες, ποὺ τόσα λένε γι' αὐτοὺς. Ἄν τοῦ τύχῃ κανένας, δὲ θάρρησῃ νὰ τὸν σιγουρίσει μὲ τὸ ρεβολβερ του.

Οἱ στρατιῶτες σπάζουν τὴν πόρτα ἐνὸς σπιτιοῦ κι' ὁ Γιώργος μπαίνει μέσα σ' ἕνα διάδρομο βυθισμένον στὸ σκοτάδι. Ὁ Ἀνναμίτης ποὺ τὸν ἀκολουθεῖ, ἔχει καλὰ τὴ διαίρεση τῶν κινέζικων σπιτιῶν. Σπρώχνει μιὰν ἄλλη πόρτα καὶ τὸ ἀπόσπασμα βρῖσκεται μέσα σὲ μιὰ μικρὴ τετράγωνη αὐλή, ὅπου τὸ σκοτάδι γίνεται ὀλοένα πυκνότερο.

Τὸ σπῆτι φαίνεται ἐρημιμμένο. Μὰ ἦταν πολὺ δύσκολο νὰ βροῦν ἐργαλεῖα στὸ σκοτάδι αὐτῶν τῶν δωματιῶν.

Οἱ ἀκροβολιστῆς βρῖσκουν ἕναν σωρὸ ἀπὸ ξερὰ φύλλα ριζιῶ, τὰ μαζεύουν στὴν αὐλή, τ' ἀνάδουν κι' ἀμέσως τὰ πάντα φωτίζονται.

Ξαφνικὰ ὁ Γιώργος ἀφίνει μιὰ κραυγὴ. Τὸ μάτι του πῆρε τρεῖς μαύρους ἔγκους, καρφωμένους: στὸν τοίχο. Στὴ λάμψη τῶν δαυλῶν, διακρίνει πὼς εἶναι πτώματα. Πλησιάζει καὶ βεβαιώνεται πὼς εἶναι στρατιῶτες τῆς ξένης Λεγεώνας, ποὺ τοὺς αἰχμαλώτισαν οἱ Κίτρινοι καὶ τοὺς θανάτωσαν μέσα σὲ τρομερὰ βασανιστήρια.

Τὰ χέρια τους καὶ τὰ πόδια τους εἶναι τσιγκισμένα μὲ τὸ σφυρί, μαζευμένα πίσω καὶ παρασμένα σ' ἕνα ραβδί! Τὸ σῶμα τους ἔχει γίνῃ σὸν κούβουρι κι' εἶναι καρφωμένο πάνω σ' ἕνα γιαταγάνι, ποὺ ἔχει χωθῆ στὸν τοίχο, σὸν πούλιὰ παρασμένα στὴ φούρκα. Τὰ πρόσωπα, ὅπου ζωγραφίζεται ἡ ἀγωνία, ὁ τρόμος, ἡ δόνησι, εἶναι ἀκρωτηριασμένα. Αὐτιά, μύτη, γλώσσα, εἶναι κομμένα.

Τὸ θέαμα εἶναι ἀνατριχιαστικὸ.

Οἱ Ἀνναμίτες κοιτᾶζον ἀμίλητοι. Αὐτοὶ ξέρον πολὺ καλὰ τὰ κινέζικα βασανιστήρια, γιὰτὶ τᾶχουν κι' οἱ ἴδιο ἐφαρμοστέ. Καμμιά φυλὴ στὸν κόσμο

δὲν εἶναι τόσο σκληρὴ στὰ βασανιστήρια, ὅσο ἡ κίτρινη.

Ἄγρια λύσσα πλημμυρίζει τὴν καρδιά τοῦ Γεώργου Καρδινιὰν. Τὴν ὥρα ποὺ ὁ λοχίας κι' οἱ ἀκροβολιστῆς φάχουν στὰ δωμάτια νὰ βροῦν τὰ εργαλεῖα, ἐκεῖνος σεργιανίζει πάνω-κάτω στὴν αὐλή, βυθισμένος σὲ θλιβερὸς σκέψεις. Τί νὰ κάμει; Νὰ ξεκαρφώσει τὰ πτώματα τῶν δυστυχισμένων αὐτῶν, γιὰ νὰ τὰ θάψῃ καθὼς ταιριάζει σὲ χριστιανούς; Εἶναι καθήκον ποὺ ὅμως δὲν ἔχει τὸν καιρὸ νὰ τὸ ἐκπληρώσῃ. Ἄλλωστε ἡ αὐλή ἔχει γίνῃ καὶ πάλι σκοτεινὴ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΗΧ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Θ'. (Συνέχεια)

Ἄξαφνα, τὸ τρελὸ κατοικῆ ἀκούει τὴν καρμπούζα... Σασιζέει μιὰ στιγμή, ἀφογκάζεται μὲ τὸ κεφάλι γυρισμένο πλάγια, ἔπειτα δίνει ἕναν πήδη, παίρνει μιὰ κουκουβάγια, κάνει ἕνα σωρὸ ἄλλες κουκουβάγιαι ἀσειδέτατες γύρω στὴ μητέρα του, σηκώνεται στὰ πσιονά του πόδια κι' ἀρχίζει νὰ χορεύῃ σὸν τις κούκλες!

Ἄκουσε τὴ μουσικὴ κι' ἡ Μαρτίσα καὶ πετάχτηκε ἔξω. Τί εἶναι; τί συμβαίνει; Μπᾶ! ἕνα παιδί παίζει καρμπούζα καὶ χορεύουν δυὸ κούκλες καὶ τὸ κατοικῆ!... Ἡ Μαρτίσα δὲν ξέρε τί νὰ πρωτοῖδῃ. Τῆς ἀρέσουν πολὺ οἱ κούκλες τοῦ μικροῦ Καλαβρέζου, τὴ διασκεδάζει ὅμως καὶ τὸ κατοικῆ μὲ τὸν τρελὸ του χορὸ Τί ἀστεῖο!

Ὁ μικρὸς Καλαβρέζος ἐξακολουθεῖ νὰ παίζῃ τὸ ἤχηρό του ὄργανο καὶ κοννώντας τὸ γόνατό του, κάνει τις κούκλες του νὰ χορεύουν τοὺς πικρὸς φανταστικὸς χοροὺς. Ποῦ ὅμως τὰ χαροῦμενα, τὰ τρελὰ χοροπηδήματα τοῦ μικροῦ δημοφρον ζῶου! Ἡ Μαρτίσα ξεκαρδιζόταν ἀπὸ τὰ γέλια. Κι' ὅλα θὰ

τελείωναν καλὰ, ἂν τὸ κατοικῆ δὲν τὸ παράκανε μὲ τις τρέλες του.

Γιὰ μιὰ στιγμή θέλησε νὰ χορεύῃ κι' ἀπάνω στὴ σανίδα μὲ τις κούκλες, δὲν εἶδε ὅμως τὸ σπάγγο, μπερδέφτηκε σ' αὐτόν, ἐσαπλόθηκε χάμω, σνεπῆρε καὶ τις κούκλες, καὶ τὴ σανίδα, καὶ θάρρησῃ καὶ τὸ μικρὸ Καλαβρέζο, ἂν δὲν στικόνταν στὰ πόδια του γερά. Ἀναγκάστηκαν τότε νάπομακρύνουν ἀπὸ κεί τὸ κατοικῆ μὲ τὴ βία καὶ νὰ τὸ δέσουν σ' ἕνα παλούκι, κοντὰ στὴ γίδα, γιὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ παιδί τὴν παράστασή του, γι' ἀγάπη τῆς Μαρτίσας ποὺ διασκεδάει τόσο.

Πραγματικῶς, ὁ χορὸς τῶν κούκλῶν ἐξακολούθησε μὲ τὴν καρμπούζα. Τὸ κατοικῆ τὴν ἀκούγε ἀπὸ μακριὰ κι' ἔκανε νὰ δρμηθῃ, μὰ δὲν τᾶφινε τὸ σκονί του. Στὸ τέλος ἔδωσαν μιὰ φέτα ψωμί κι' ἕνα κομμάτι τυρὸ τοῦ μικροῦ Καλαβρέζου, ποὺ μάζεψε τις μαριονέτας του κι' ἔφυγε, παίζοντας ἀκόμα τὴν καρμπούζα. Καὶ τὸ δειμένο κατοικῆ τὸν ἔβλεπε μὲ λύπη νάπομακρύνεται.

Ὡ, ἂν ἔαφαν ἐλεύθερο! Ἐδῶ τὸν ἔπαινε τὸ κατοικῆ, γιὰ νὰκοῦθῃ πάντα τὴ μουσικὴ του καὶ νὰ χορεύῃ. Μὰ κι' ἡ Μαρτίσα δὲν ἦταν λιγότερο λυπημένη. Κι' αὐτὴ θάθελε νάχῃ πάντα κοντὰ τῆς τὸ μικρὸ Καλαβρέζο μὲ τὴν καρμπούζα καὶ μὲ τις κούκλες του. Μὰ πὼς μποροῦσε; Αὐτὰ τὰ πρόγματα δὲν εἶναι γιὰ πάντα. Ἐρχονται ἄξαφνα, τὰ χαιρέται κανεὶς μιὰ στιγμή, καὶ φεύγουν, περνοῦν...

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟ

Μέγα ναυάγιο σ'αυτὸν καιρὸν τῆ θάλασσα ἀπομένει τὸ ἀρχοντικό, πού ἡ μοναξιά τὸ ζώνει ἢ πῶς ἐλιμμένη.

Ὅλα ἄδεια, ὅλα παράκαιρα, ὅλα χαλοῦν καὶ λυώνουν: οἱ τοῖχοι ὀγκώνουν καὶ οἱ ἀγκαθίδες μὲ τοὺς κισσοὺς μαλώνουν.

Ἐν ἄνωφ'α πέρφουν καὶ ἡ φωλιά πῶς κρέμεται, κρυώνει κλαίει τ' ἀσάλευτα ἄψυχα πού λύνονται σὲ σκόνη...

Ἰσκιὸ ἀπὸ πάνω τους περνοῦν, κρύες ἀνηλιές τῆς μέρας, ἄφαντες, ὠχιδάρηκες σάν νὰ τίς παίρνει ὁ ἄερας.

Μόν' κάποια λάμψη, πού θαρρεῖς καὶ ἔχει ὁ καιρὸς ξεβάψει, μάτια τῆς στέγης πολεμῆ τις κόκκινες ν' ἀνάψη.

Μὰ ἐγὼ θαρρῶ πιά συντροφιά, γλυκεῖα πηγή, σιμὰ σου, μιά ἀπαρηγόρητη χαρὰ νὰ πνέω στὰ νερά σου.

ΤΕΛΟΣ ΣΤΡΑΞ

ΜΟΡΜΑΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΟΙ ΑΠΟΙΚΙΕΣ

Ἀγαπητοί μου,

ἘΝ ἔβρω τί ἐντύπωση σὰς ἔκαμ' ἡ προκήρυξη αὐτῆ τοῦ Λεοῦ-Βιν-Φιόκ, πού τῆ διαβάσατε στὸ «Δελφινάκι» τοῦ προηγούμενου φύλλου. Ἐγὼ ἔμῳς ἀπόρησα πῶς ὁ Γάλλος συγγραφέας τὴν ἔβαλε στὸ πατριωτικὸ τοῦ μυθιστορήμα. Ὅχι βέβαια γιὰτ' εἶναι ὑβριστικὴ γιὰ τὴ Γαλλία, — πάντα σχεδὸν βρῖζει ὁ ἔχθρὸς, — ἀλλὰ γιὰτὶ δειλὴν τὸ δίκιο, τὸ μεγάλο δίκιο ἔλων τῶν δυστυχισμένων αὐτῶν λαῶν, — μαύρων, κίτρινων, κόκκινων, καμμιά φορὰ καὶ ἄσπρων, — πού κάθε τόσο ὑποφέρουν ἀπὸ μιὰ ἐπιδρομὴ Ἑθρωπαίων, — Γάλλων, Ἀγγλων, Γερμανῶν, Ἰταλῶν, Ὀλλανδῶν, Ἰσπανῶν, — ἐπιδρομὴ πού μὲ τὴν πρόφαση τοῦ «ἐκπολιτισμοῦ τῶν ἀγρίων», δὲν εἶναι παρὰ μιὰ ἀθάλαττη, ἀδικαιολόγητη κατάκτηση, μιὰ ἐπιβολὴ τῆς βίας κατὰ τὸ «δικαίον τοῦ ἰσχυροτέρου».

Μὰ γιὰ συλλογισθῆτε: Ἀγριο-ἡμεροί, βάρβαροι-ξεβάρβαροι, οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἔχουν ψυχὴ. Κι' ἔχουν ἀκόμα παρθεῖα, δηλαδὴ τὸν τόπο τους, τὴ γῆ τους, τὰ καλόδι τους, τὰ ζῶα τους, τὴν περιουσία τους, τὸ βασιλιά τους, τὸ Θεὸ τους, τοὺς νόμους τους, τὰ ἔθιμά τους, τις παραδόσεις τους, τὴ γλῶσσα τους. Κι' ἄξαφνα, μιὰ μέρα, νὰ φτάνη στὰ νερά τους ἕνα ξένο πλοῖο, νὰ τοὺς ἀρχίξῃ στὰ καλά καθούμενα κανονίες, νὰ τοὺς γκρεμίσῃ τὴ μάντρα, νὰ βγαίνουν ὑστερα ξένοι ἄνθρωποι, ὄπλισμένοι μὲ φοβερὰ, ἀκαταμάχητα ὅπλα, νὰ τοὺς

σφάζουν, νὰ τοὺς τουφεκίζουν, νὰ τοὺς καίνε, νὰ κάνουν κατοχὴ στὸν τόπο τους καὶ νὰ θέλουν ὑστερα νὰ ἐπιβά- λουν, σ' αἰκίνοὺς πού ἔμειναν ζωντανοί, ἄλλη γλῶσσα, ἄλλη θρησκεία, ἄλλο βασιλιά, ἄλλους νόμους, ἄλλα ἔθιμα, ἄλλη ζωὴ. Γιατὶ, σὰς παρακαλῶ: Γιὰ τὴν ἰδέα τοῦ «πολιτισμοῦ» καὶ στένομα τῆς «προόδου»; Μ' αὐτὸ μπορούσε νὰ γίνεταί καὶ μ' ἄλλον τρόπο, ἢ νὰ μὴ γίνεταί καθόλου. Ὅχι ποτὲ μὲ τοὺς ἀγρίους, τοὺς ἀπάνθρωπους, τοὺς βαρβαρότατους αὐτοὺς «ἀποικιακοὺς» πολέμους τῶν Ἑθρωπαίων.

Τὸν παλιὸ καιρὸ — τότε παραδείγμα- τος χάρη πού ἀνακαλύφθηκα, δηλαδὴ «κατακτῆθηκε» ἡ Ἀμερικὴ ἀπὸ τοὺς Ἰσπανοὺς, — ὁ κόσμος αὐτὸ τὸ ἤθελε, τὸ ἀνεχόταν, ὅπως τόσα ἄλλα βάρ- βαρα πράγματα: βασιανιστήρια, κάτερ- γα, ἀλυσίδες, δουλεία, ἀπολυταρχία καὶ καθέξης. Σήμερα ἔμῳς ἡ συνεί- δηση τῶν πολιτισμένων τὸ καταδικά- ζει. Γιατὶ, σὺ λέει, γιὰ νὰποκτήσῃ ἀκόμη ἐν ἄδμαντωρυχείῳ ἡ Ἀγγλία ἢ ἀκόμα ἕνα χρυσωρυχεῖο ἢ Γερμανία, πρέπει νὰ σκοτώσῃ, νὰ βρασιανοσθῇ, νὰ ξεσιπιωθῇ τὸσα δυστυχισμένα ἄν- θρώπινα πλάσματα, πού τὸ μόνο τους λάθος εἶναι εἶτι δὲν ἔχουν καὶ αὐτοὶ τὸ φοβερὰ ὅπλα γιὰ νὰ τὰ βάλουν μ' Ἑθρωπαίους; Κάποιος θάλεγε: ἄς μὴν κά- νουν λοιπὸν ἀνίσταση, ἄς παραδίδονται καὶ ἄς ὑπετάσσονται μὲ τὸ καλὸ. Ἀλλὰ γιὰτὶ; γιὰτὶ δὲν ἔχουν καὶ αὐτοὶ τὸ δι- κάωμα νὰμυνοσθῇ, νὰ ὑπερασπισθῇ τὴ γῆ τους, τὸ σπιτί τους, τὸ δίκιο τους; Φυσικότητα, νομιμότητα, θὰ ρίξουν καὶ αὐτοὶ μερικὰ βέλη, θὰ κάμουν μερικὲς ἐνέδρες, θὰ σφάζουν μερικοὺς ἀπὸ τοὺς ἐπιδρομῆς πού θὰ πῶσουν στὰ χέρια τους. Κι' αὐτοὶ πιά θὰ τὸ βροθῇ πρόφα- ση, γιὰ νὰ μὴν ἀφήσουν ἐκεί-πέρα «λί- θον ἐπὶ λίθου». Τὰ «ἀντίποινα», βλέ- πετε, ἢ ἀποκατάσταση τοῦ «γοήτρου»!

Εἶναι ἀδύνατο λοιπὸν νὰ φαντασθῆτε τις σκληρότητες πού κάνουν οἱ πολι- τισμένοι Ἑθρωπαῖοι σ' αὐτοὺς τοὺς «ἀποικιακοὺς» πολέμους! Οἱ ἐπίση- μες ἐκθέσεις δὲν λene βέβαια τίποτα. Ἡρωτισμοὺς μόνο ἀναφέρουν καὶ με- γαλοφυξίες. Ὑπάρχουν ἔμῳς ἰδιαιτερα ἡμερολόγια στρατιωτῶν καὶ ἀξιωματι- κῶν, πού οἱ διηγήσεις τους θὰ σὰς ἔκα- ναν νὰ φριξέτε. Πόσα τέτοια δὲν ἔτυχε νὰ διαβάσω! Καὶ σὰς βεβαίω εἶτι ἔσχη- μάτισα τὴ χειρότερη ἰδέα γι' αὐτοὺς πού κατακτεθῇ ἢ ἀνακτεθῇ ἀποικίες. Ὁ πόλεμος καὶ ὑστερα ἡ ζωὴ στῆς ἀ- γνωστας ἐκεῖνες ἐρημίες, τοὺς κάνει πῶς ἀγρίους ἀπὸ τοὺς ἀγρίους πού θέλουν τάχα νὰ ἐκπολιτίσῃ. Καὶ πολλὰς φο- ρές, χωρὶς καμμιά ἀνάγκη, γιὰ δια- σκέδαση, παιδιὰ μου, κιάνουν ἀπ' αὐ- τοὺς τοὺς ἀμοιρους καὶ τοὺς ὑποβάλ- λουν στὰ πῶς σκληρὰ βρασιανιστήρια.

Φυσικά, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχουν στὸ Κογ- γό, στὴ Κοχικίνα, στὸ Τομπουκτοῦ διασκεδάσεις, ποῦπει νὰ ἐφευρίσκουν μερικὲς οἱ καλοὶ Ἑθρωπαῖοι...

Ἐ, λοιπὸν, ἔταν ἐδιάβαζα τις φρά- σεις αὐτῆς στὴν προκήρυξη τοῦ ἀτρό- μητου Λεοῦ-Βιν-Φιόκ: «εἰστε ληστές καὶ ἀρπαγες, ἔξω ἀπὸ κάθε νόμο! εἰστε ἀπολίτιστοι καὶ φέρεστε σάν ἀγρία θηρία! τὰ κριματὰ σας εἶναι ἀναρτίθητα σάν τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς σας! ὁ λαὸς εἶναι ἔλος σηκωμένος στὸ πόδι καὶ ὁ οὐρανὸς ζητεῖ ἐκτίκηση!». εἶπα πῶς ποτὲ ἄνθρωπος δὲν ἔβρισσε μὲ περισσό- τερο δίκιο. Μὲ τὴ διαφορὰ πῶς οἱ ἀλήθειες ἀντὶς δὲν ἐφαρμόζονται μόνο στὸς Γάλλους. Τὰ ἴσια ὄργια κάνουν στῆς ἀποικίες καὶ οἱ Ἀγγλοὶ, καὶ οἱ Γερ- μανοὶ, καὶ ἔτσι. Κι' ἔμῳς οἱ ἀγριοὶ αὐτοὶ πόλεμοι ἐξακολουθοῦν καὶ φαίνεται πῶς θὰ ἐξακολουθήσουν ἀκόμη. Ὅσο κι' ἂν τοὺς καταδικάζῃ σήμερα ἡ συνείδηση τῶν ἀγαθῶν, τῶν χριστιανῶν, τῶν πολιτισμένων τοὺς θέλει, βλέπετε, τὸ Κράτος γιὰ τὸ αἰῶνα συμφέροντα του. Ἐπιμένει ναὸβάνῃ μὲ αὐτοὺς τὸν πλοῦτο του, τὴ δυνάμη του, τὸ γόητρό του.

Μόνον ἀργότερα, ἔταν θὰ πολιτισθῇ ἴσως καὶ τὸ Κράτος, θάβροθῇ πιά στὴ γῆ τους καὶ στὴν ἡσυχία τους οἱ δυστυχισμένοι ἀγριοὶ λαοί. Ὅστις ὁμοῦ οἱ Ἕλληνας εἶμαστε, καὶ ἴσως θὰ μείνουμε γιὰ πάντα, ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ τέτοιο σπιτῆμα. Δὲν πολεμήσαμε ὡς τώρα παρὰ ἢ γιὰ νὰ ἐλευθερωθῶ- με ἢ γιὰ νὰ ἐλευθερώσουμε ἀδελφούς μας, — νὰ, εἶτι ὅπως πολεμοῦσε ἐναν- τίων τῶν Γάλλων καὶ αὐτὸς ὁ Λεοῦ-Βιν- Φιόκ. Κι' οἱ «ἀποικίες» μας στὸ ἐξω- τερικό, — στὴν Ἀφρική, στὴν Ἀσία, στὴν Ἀμερικὴ, καντοῦ, — ἔγιναν εἰρη- νικά καὶ νόμιμα. Ὅπου νικήσαμε καὶ μεις «ἰθαγενεῖς», τοὺς νικήσαμε μὲ τὴν ἐξυπνάδα μας, τὴ δραστηριότητα, τὴν ἱκανότητα, τὸν πολιτισμὸ μας. Ὁφελή- θηκαμε ἀπ' αὐτοὺς μὰ καὶ τοὺς ὠφελή- σαμε, πλουτήσαμε ἀπ' αὐτοὺς μὰ καὶ τοὺς κάναμε νὰ πλουτήσουν. Χωρὶς νὰ σφάζουμε, νὰ ξεσιπιώσουμε, ἢ νὰ βρα- σιανίσουμε κανένα.

Νὰ, εἶτι ἔπρεπε νὰ γίνονται οἱ «ἀποικίες»: εἶτι ἔπρεπε νὰ εἰσχωροῦν καὶ οἱ Ἑθρωπαῖοι στῆς χώρες τῶν ἀγρίων καὶ νὰ εἰσάγουν σιγά-σιγά τὸν πολιτι- σμὸ τους, ὠφελούμενοι καὶ αὐτοὶ τὸ δίκιο μόνο καὶ τὸ νόμιμο, χωρὶς νὰ τὰ θέλουν ἔλα δικά τους, χωρὶς νὰ στή- νουν κατακτητικὴ, τυραννικὴ τὴ σημαία τους καὶ χωρὶς, — τὸ κυριώτερο, — νὰ δίνουν τὸ κακὸ παράδειγμα καὶ σ' αὐ- τοὺς, πού ἴσως μιὰ μέρα θὰ κατεδοῦν στὴν Ἑθρώπη καὶ θὰ κάμουν τὰ ἴδια. — οἱ κίτρινοι παραδείγματα χάρη, οἱ Κι- νῆσοι καὶ οἱ Ἰάπωνες, πού ἀποτελοῦν τὸν λεγόμενον «κίτρινο κίνδυνο»...

Σὰς ἀπελόμενοι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΘ. COLOMBE ΠΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΟ'. (Συνέχεια)

Ἀνέθηκε λοιπὸν σιγά-σιγά τὴ σκά- λα καί, ἄμα ἔφτασε ἀπίξω ἀπ' τὴν πόρτα τῆς κἀμαρᾶς του, στάθηκε λίγο νὰνασάνῃ, γιὰτὶ ἡ σκάλα τὸν εἶχε κουρά- σει πολὺ. Ταῦτι τοῦ τότε πῆρε λίγες λέ- ξεις ἀπὸ τὴν ὀμίλια πού γινόνταν μέσα... Χωρὶς νὰ θέλῃ, στάθηκε νὰφογκρασθῇ... Ἄκουσε καὶ ἄλλες, κατάλαβε ποιοὶ μι- λοῦσαν καὶ τί ἔλεγαν. Κι' ἀντὶ νὰνοίξῃ τὴν πόρτα καὶ νὰ μῆτ' ἴδῃ, ἔκαμε με- ταβολὴ, κατέθηκε πάλι τὴ σκάλα. Τρέ- μοντας, παραπατώντας, βγήκε χωρὶς νὰκούσῃ τὴ γειτονίσσα πού τοῦ φώνα- ζε: «πὸ πᾶς μόνος σου, κύρ-Γεροθω- μά;» καὶ βρέθηκε στὸ δρόμο.

Πὸς πήγαινε; Ὅτε καὶ αὐτὸς δὲν ἤξερε πού πάει. Περπατεῖ ἄσκοπα, σὴν τύχη, καὶ τρέμει. Τρέμει καὶ ἀπὸ τὴ συγκίνηση καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴ ὕγρασία πού εἶχε διαπεράσει τὰ φορέματά του καὶ τὸν εἶχε παγώσει...

Ἡ ὥρα περνοῦσε καὶ ἡ νύχτα πλη- σίαζε. Οἱ ἀραιοὶ διαβάτες ἀποροῦσαν, βλέποντας ἕνα τυφλὸ γέρο τέτοια ὄρα στὸ δρόμο μονάχο. Ἀλλὰ ἐπειδὴ βια- ζόνταν νὰ πᾶνε στὰ σπιτία τους, ὅπου τοὺς περίμεναν οἱ οἰκογένειές τους καὶ ἡ ζεστασιά τοῦ τζακιοῦ, δὲν στεκόταν καθόλου παρὰ ξεπερνοῦσαν τὸν Γερο- θωμά, πού καὶ αὐτὸς ἐξακολουθοῦσε τὸν ἄσκοπο δρόμο του.

Τὸ κεφάλι του ἔκαιγε, ἡ καρδιά του ἔτρεπε, ἦταν ἀναστατωμένος, δὲν ἤξερε τί ἔκανε, δὲν μπορούσε νὰ σκεφθῇ τίποτα.

Σὲ λίγο συνήλθε καὶ ἄρχισε νὰ θυ- μάται ὅσα ἄκουσε ἀπίξω ἀπὸ τὴν κἀ- μαρὰ του. Ἄλλ' ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ ἡ λύπη του, ἀπεναντίας μεγάλωσε.

Ὁ δυστυχισμένος γέρος, περπατών- τας, σκεπτόταν ἐκεῖνα πού εἶχε ἀκού- σει καὶ ἔλεγε:

«Ἡ Μαρίκα μου δὲν εἶναι πιά μικρὸ κοριτσάκι!.. Μεγάλωσε, ἔγινε κο- μμάρι τῆς παντρειᾶς καὶ μπορεῖ νὰ ἐπι- θυμῇ καὶ αὐτὴ, ἴπως ἔλες οἱ κοπέλλες τῆς ἡλικίας τῆς, νὰ παντρευθῇ, νὰ κάμῃ σπιτί δικό τῆς, νάχῃ παιδιὰ, νὰ γίνῃ νοικοκυρὰ...»

Καὶ μῆπως πράγματι δὲν τὸ ἐπιθυ- μοῦσε; Μῆπως ἡ ἴδια δὲν εἶχε πῆ τοῦ Νίκου πῶς θάταν εὐτυχισμένη νὰ γίνῃ γυναίκα του, ἂν δὲν ὑπῆρχε, ἂν δὲν ζοῦσε ὁ Γεροθωμάς;

Ὅτε τὸ μόνο πρόσκομμα, τὸ μόνο ἔμπόδιο στὴν εὐτυχία τῆς Μαρίκας, ἦταν αὐτὸς, ὁ Γεροθωμάς, πού τὴν ἀγα- ποῦσε τόσο πολὺ καὶ ἦταν πρόθυμος νὰ ζῶσῃ καὶ τὴ ζωὴ του γι' ἀγάπη τῆς! Γιατὶ, καθὼς εἶπε στὸ Νίκο, ποτὲ δὲν

θὰ παντρευόταν, ἐπομένως ποτὲ δὲν θὰ γινόταν εὐτυχισμένη. Θέμινα ἀνόπαν- τρη μαζί μὲ τὸ γέρο τῆς ψυχοπατέρα καὶ θάχε σ' ὅλη τῆς τῆ ζωὴ ἕνα σα- ράκι στὴν ψυχὴ, μιὰ μεγάλη λύπη, πού δὲν θὰ τὴν φανέρωνε γιὰ νὰ μὴ τὸν πικραίνῃ. Θὰ ἔκανε τὴν εὐθυμῆ, τὴ χα- ρούμενη, θὰ γελοῦσε. θὰ χόρευε, θὰ τραγουδοῦσε, καὶ καθὼς ἦταν τυφλὸς ὁ Γεροθωμάς, δὲν θὰ τὴν ἔβλεπε ἂν θά- κλαιγε καὶ ἂν θάχε τὰ μάτια τῆς κόκ- κινα ἀπὸ τὸ κλάμμα... Ἐτοῖ ἐκεῖνη θὰ ἐνόμιζε πῶς ὁ Γεροθωμάς δὲν θά- ξερε καὶ δὲν θὰ τὰ καταλάβαινε ἔλα, — καὶ τὴ λύπη τῆς, καὶ τὴν προσοπιῆ-

ἄλλο θὰ εἶναι πιωμένος... Καὶ καθὼς πάει εἶτι ἴσια κατὰ τὸν ποταμὸ, θὰ πῶσῃ μέσα καὶ θὰ πνιγῇ... Τὸν λυπήθηκε, ἔτρεξε κατόπι του, τὸν ἔφτασε καὶ τὸν ἔρπαξε ἀπὸ τὴ μέση, τὴ στιγμὴ ἴσα ἴσα πού ὁ τυφλὸς βρι- σκόταν στὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ καί, ἂν ἔκανε ἀκόμα ἕνα βῆμα, θάπεφτε μέσα.

— Ἀ! ἔκαμε κατατρομαγμένος ὁ Γε- ροθωμάς. Ποῦς εἶναι;

— Μὰ δὲν μοῦ λές, χριστιανέ μου, τοῦ εἶπε ὁ διαβάτης, τί ὄρεξη σοῦ ἦρθε νὰ κάμῃς λουτρὸ τέτοιαν ὄρα;.. Ἄν δὲν βρισκόμουν ἐδῶ, γιὰ καλὴ σου τύχη,

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΑΛΕΣΕΩΣ

1) ΓΙΑΝΝΗΣ Ν. ΔΑΜΠΑΣΗΣ, ἀπ' τὴν Ἄνδρα, Ἀ' βραβεῖον στὸ Δημοψήφισμα τοῦ 1938, μὲ τὸ ψευδώνυμο Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας. — 2) ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΠΑΥΛΙΔΗΣ, ἐν Χίῳ, Ἀ' βραβεῖον 21ου Διανομοῦ Λορέαν Π. Ἀσκησῶν. — 3) ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Α. ΚΑΤΖΗΜΙΧΑΝ, (Ναυαγὸς τῆς Κοινῆς) ἐκ Β. νοτίων Μ. Ἀσίας, Β' βραβεῖον 21ου Διαγωνισμοῦ Στρατιωτικοῦ. — 4) ΒΕΝ. Η. ΣΑΡΑΒΑΣ (Νέστωρ) ἐν Ἀθήναις, Γ' βραβεῖον Ἐκλογῶν τοῦ Δημοψήφισματος τοῦ 1921.

σῆ τῆς γι' ἀγάπη του, καὶ τὰ κρυφὰ τῆς κλάμματα. καὶ τὰ κοκκινισμένα τῆς μάτια, — καὶ θάταν δυστυχισμένος σάν αὐτὴ, καὶ ἀκόμα μάλιστα πῶς δυστυχι- σμένος, γιὰτὶ θὰ τῆχε βάρος στὴ συνεί- δησή του πῶς αὐτὸς ἦταν ἡ αἰτία τῆς δυστυχίας τῆς!

Αὐτὰ ἔλα συλλογιζόταν ὁ Γεροθωμάς καθὼς περπατοῦσε καὶ ἀπομακρυνόταν ὀλοένα ἀπ' τὸ σπιτί του.

Ἄξαφνα ἔπρεπε ἀπάνω σ' ἕναν ἄν- θρωπο πού ἐρχόταν ἀπ' ἀντίκρου. Τρό- μαξε ὁ τυφλὸς γέρος καὶ θάπεφτε, ἂν ὁ διαβάτης δὲν πρόφτανε νὰ τὸν κρα- τήσῃ ἀπὸ τὴ μέση.

— Μὰ τί εὐχὴ Θεοῦ, τοῦ εἶπε μὲ θυμὸ δὲν βλέπετε, ἀνθρωπέ μου, μπρο- στά σου;

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, ἀποκρι- θηκε, ὁ Γεροθωμάς, δὲν τόθελα.

Κι' ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του.

Ἄφοῦ πέρασε λίγο ὁ θυμὸς του, ὁ διαβάτης στάθηκε καὶ κοίταξε τὸ Γερο- θωμά πού περπατοῦσε τόσο ἀταχτα καὶ τόσο δύσκολα.

«Ὁ κακόμοιρος ὁ γέρος, συλλογι- στηκε, δὲν μπορεῖ νὰ πάρῃ τὰ πόδια του. Ἴδὲς τὸν πῶς τρικλίζει!.. Χωρὶς

νὰ σὲ πιάσω, τώρα θάσσουν μέσα στὸ νερὸ. — Μπᾶ! ἔκαμε ὁ Γεροθωμάς; ἔφτα- σα σὸ-ποταμί; Δὲν τὸ κατάλαβα... Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, γιὰ τὴν ἐνό- χληση, μὰ δὲν φταίω... εἶμαι τυφλός.. δὲν βλέπετε πού εἶμαι τυφλός;

— Ἀ, τυφλός! ἔκαμε ὁ διαβάτης χτυπώντας τὸ μέτωπό του.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΑΝΝΙΩ

Νεροκουβλήτρα Ἡ μικρούλα Ἀννιώ, Νεροκουβλήτρα Κι' εἶναι τριῶ χρονῶ.

Μὲ μικρὸ στομακί Στὴ βουσοῦλα καὶ Πίφται τὸ σταμνάκι Καταγὶς καὶ σπᾶ.

Καὶ δὲν εἶν' ἡ πρώτη Τοῦτῆ-δὸ ἡ φορὰ, Ἄχ! δὲν εἶν' ἡ πρώτη, Γι' αὐτὸ κλαίει πικρὰ.

Κλαίει, μαλλιοτραβιέται, Λέει: «Ἄχ! τί θὰ γινῶ!.. Κλαίει μαλλιοτραβιέται Κι' εἶναι τριῶ χρονῶ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΙΟΥΔΗΣ

